

Kristendom for konkret tænkende

af Søren Holst

KONFIRMANDCENTER
FOLKEKIRKENS UDDANNELSES- OG VIDENSCENTER

Kristendom for konkret tænkende

Introduktion

Det følgende er et forsøg på at fremstille kristendommens grundtræk i den ældgamle katekismusform med kortfattede spørgsmål og svar, evt. til udenadslære.

"Konkret kristendom" er blevet til på initiativ af Konfirmandcenteret. Ambitionen er, at indholdet skal dække den kristne tros elementære indhold, som det generelt er formålet med konfirmationsforberedelse.

Formen bygger på nogle 'benspænd' og særlige hensyn – og én meget traditionel strategi:

1) Forsøget på at koge stoffet ned til så kompakt en form, at det kan læres udenad, er inspireret af Folkekirken, FUV's, og ikke mindst Konfirmandcenterets, arbejde med undervisning af konfirmander med autismspektrumforstyrrelser. De kan ofte have lettere ved den korte og koncise form end ved det snakkende og nuancerede. Men som det i anden sammenhæng er sagt om materiale for målgrupper med særlige udfordringer, kan det kortfattede være "nødvendigt for nogle, men godt for alle". Materialet er altså ikke tænkt som "kristendom for mennesker med autisme", men "kristendom for konkret tænkende" – og det er vi alle sammen en gang imellem og i større eller mindre omfang.

2) Katekismusspørgsmålene er forsøgt formuleret ud fra en konfirmands spørgehorisont og ikke fra katekettikkens definition af pensums omtrentlige omfang. Spørgsmål som "hvad er påske?" og "hvad er Helligånden?" forekommer altså ikke. Ambitionen at gå fra konfirmandens medbragte livsverden til kristendommens indhold, frem for at starte i kristendommens kernestof og applicere det på dagligdagen, er ikke ny. Det er tidligere forsøgt bl.a. i Konfirmandcenterets årsplan "Teenliv og kristendom" www.konfirmandcenter.dk/ressourcer/aarsplaner/teenliv/, og ideen blev præsenteret af Finn Andsbjerg som "En omvendt årsplan" i Kirken Underviser 2015/2 <https://readymag.com/u93070907/101505/5/>.

Jesus, Gud og kirken dukker op i svarene, men måske knap så ofte som i traditionelt tilrettelagt materiale. At der svares ud fra kristendommen, skulle gerne fremgå af de tilknyttede bemærkninger til underviseren.

3) Mens de enkelte spørgsmål i høj grad er inspireret af Teenliv-årsplanen, er de forsøgt opstillet i en rækkefølge, der simpelthen afspejler de tre trosartikler. Der er som nævnt ikke enkeltpunkter om Gud Fader, Kristus eller Helligånden, da grundsynspunktet er, at kristendom ikke er bullet points om Gud, men relation til Gud. Punkterne handler derfor ikke om "Gud" i sig selv, men om kontaktpunkter mellem konfirmandens erfaringsverden og Guds virkelighed.

Kort skitseret er indholdet:

Spm. 1-2 om verden på godt og ondt.

Spm. 3-5 om mennesket på godt og ondt.

Spm. 6-7 om menneskets vej i verden.

Spm. 8-10 om Kristus som den der a) lærer os om Guds væsen, b) bringer forsoning og c) overvinder det onde.

Spm. 11-17 om menneskets liv i nutidens verden i fællesskab med Gud og med andre kristne, andre mennesker og verden i øvrigt.

Spm. 18 om det kristne håb.

Denne disposition vil næppe stå klart for konfirmanden, og det er egentlig heller ikke meningen. Desuden kan mange af konfirmandernes spørgsmål uden tvivl høre lige godt hjemme i den ene eller den anden del af planen.

Til hvert sæt spørgsmål og svar er knyttet en kort 'teologisk' baggrundsredegørelse og en bibeltekst. Især dette baggrundsstof er naturligvis ikke beregnet til konfirmanderne, men som inspiration for dem, der skal tale med konfirmanderne. Materialet er til inspiration, og hvis nogen kan gøre det mere anvendeligt i deres sammenhæng ved at ændre på det, er de selvsagt mere end hjerteligt velkomne. Et undervisningsmateriale kan ikke få større ros, end at kolleger gider tænke videre ud fra det.

1 Hvorfor er vi overhovedet til?

Verden er til, fordi Gud vil være sammen med os. Præcis hvordan han lod verden blive til, finder vi aldrig helt ud af.

Teologisk baggrund:

De fleste er enige om, at svaret på skabelsens "hvorfor" er Guds kærlighed, mens svaret på skabelsens "hvordan" er tilpas uklart, til at både Bibel og efterfølgende tradition kan beskrive den på temmelig mange forskellige måder. Det er en hyppig 'knast' for kommunikationen med nogle konfirmander, at de forventer en 100% bogstavelig forståelse af 1 Mos kap. 1 hos præsten. Uanset hvad man måtte mene om naturvidenskabens opdagelser – som pr. definition er foreløbige, ellers var det ikke videnskab – er det nødvendigt at fastholde, at Bibelen og kirken svarer på spørgsmål, som er anderledes (og mere grundlæggende) end de naturvidenskabelige, og at en af pointerne er, at verden er villet af Gud og derfor først og fremmest god. (Til forskel fra en del traditioner i både oldtid og nutid, som ser det fysiske som noget, vi skal frelses væk fra).

Bibeltekster:

- "Gud ... giver alle liv og ånde og alle ting; ... For i ham lever vi, ånder vi og er vi," (Apostlenes gerninger 17,25-27)
- Salme 8

2 Hvorfor er der så meget ondt i verden?

Gud er helt tydeligt ikke færdig med at bringe verden i orden. Han mangler også at reparere os, så vi ikke gør hinanden ondt.

Teologisk baggrund:

Ved siden af grundpåstanden om, at Gud selv evaluerede verden som god (og at israelitterne siden beskrev et ganske almindeligt, gennemsnitligt land som et, der "flyder med mælk og honning") – står erfaringen af, at det uforklarligt onde og lidelsesfyldte findes. Der er som bekendt ingen tilfredsstillende løsning på 'lidelsens problem'. Man kan ikke forklare lidelsen – men man må gerne klage over den. Det gør Bibelens mennesker ganske uhæmmet.

Bibeltekster:

- Salmernes Bog 13 – Mulighederne er stort set endeløse blandt klagesalmerne, Klagesangene og Jobs udbrud. Den korte Salme 13 er en Maggi-terning af bibelsk lidelseshåndtering: Der er **INGEN** forklaring; man klager til Gud (for hvor skulle man eller gå hen); og man stoler på Gud på trods af det erfarede onde
- Jobs Bog (i kort genfortælling v/ præsten – eller i form af Peter Madsens gendigtning?).

3 Hvem er jeg?

Du er forskellig fra alle andre. Så der ville mangle noget, hvis du ikke var her.

Teologisk baggrund:

Både Bibel og dogmatik har som det mest grundlæggende noget positivt at sige om mennesket, inden vi kommer til synd og død: Gud har villet mennesket. Han har skabt det "i sit billede" (hvad det så end nærmere betyder, er det oplagt en gave og ikke en byrde). Og han vurderer det som "såre godt", kronen på værket, på skabelsens sidste arbejdsdag.

Bibeltekster:

- Menneskets skabelse 1 Mos 1,26-31

4

Hvad er det at være et menneske?

At man ikke kan alt. Og at man godt véd det. Og at det er godt nok.

Teologisk baggrund:

Det næste, der er at sige om mennesket, er naturligvis, at det er begrænset / ufuldkomment / faldet / syndigt. De dogmatiske gloser er mange, og de betyder ikke helt det samme – og konfirmander og andre mennesker hører ikke det samme, når de bliver præsenteret for dem. Enhver teolog véd, at mennesket faktisk er en synder, men muligvis skal man i nogle sammenhænge starte med en af de andre gloser for at nå frem til noget, der svarer til dogmatikkens forståelse af "synd" – i modsætning til ugebladenes og slankekurernes.

At "Det er godt nok", er naturligvis en rigeligt kortfattet opsummering af det lutherske *simul justus et peccator*, og kræver at blive forklaret nærmere af præsten/konfirmandunderviseren. Men fra første linje efter syndefaldet er der i hvert fald evangelium i, at mennesket ikke dør, da det overtræder buddet, men bliver ekspederet ud til en tilværelse, hvor man faktisk kan leve, og hvor Moses senere opfordrer til at "vælge livet" på denne verdens betingelser.

Bibeltekster:

- 1 Mos kap. 2-3

5

Hvad skal jeg synes om min krop?

Det er forskelligt, hvad vi synes om vores egen krop. Men vi oplever verden med den og gør ting for andre med den.

Teologisk baggrund:

Skabelsesberetningen fastholder – modsat nogle religioner – at krop og køn i sig selv er gode. Både vores fysik og vores mentale evner kan misbruges, men 'hardware og software' kan ikke adskilles. Et menneske "har" ikke en krop, det "er" en krop, som i kraft af Guds livsånde er et levende væsen (1 Mos 2,7). En del konfirmander – især, men ikke kun, af det ene køn – er sikkert ikke begejstrede for egen krop. Og man kan henvise til, at dét ikke er forkert eller unaturligt (Adam og Eva gemte sig, da de opdagede deres nøgenhed, og handlede på det punkt præcis som alle os andre), men at kroppen principielt er god – vi har ingen adgang til at være i verden uden den, og fællesskab, som er formålet med vores eksistens, er bl.a. et fælleskab af kroppe. Vi kan kun mødes, fordi vi har kroppe at være til stede med – det gælder sågar også Zoom-møder.

Bibeltekster:

- Den blinde i Betsajda: Markus 8,22-26.

(Sådan set kunne enhver helbredelsesfortælling gøre samme gavn; akkurat denne sætter ekstra turbo på det fysiske pga. de ulækre detaljer om spyt og berøring og den gradvise helbredelse i to trin. Men det vigtige er naturligvis, at Vor Herre Jesus Kristus synes, at kroppe og deres tilstand er en vigtig sag: Han siger ikke, "Herregud, mand, dine synder er dig forladt, det må vel være nok?!"

6 Hvorfor skal jeg handle godt og ikke ondt?

For de andres skyld. Du bliver ikke bedre af at handle godt – men de andre får det bedre.

Teologisk baggrund:

På sin vis er synden som 'skæbne' (vi ER syndere og kan ikke være andet) det kristeligt grundlæggende og vigtigste, der er at sige om synden: Stil op i kø til tilgivelsen, der er kun én kø, for alle er i samme situation.

På den anden side er synden som konkret 'skyld' for konkrete handlinger også en realitet. Muligvis er den også umiddelbart lettere for konfirmanderne at tale om. I hvert fald skal emnet jo med. Og der skal sættes ord på det mærkelige paradoks, at vi ikke bliver spor mindre syndere af at undlade den konkrete synd mod næstens livsudfoldelse og lykke – men at det gør en forskel for næsten, og at Gud naturligvis ønsker den forskel!

Bibeltekster:

Kain og Abel: 1 Mos 4,3-16

7 Hvad skal jeg gøre, hvis jeg er bange for fremtiden?

Husk, at du ikke selv sørger for fremtiden. Vi gør det i fællesskab, med Gud i ryggen.

Teologisk baggrund:

Bibelen som helhed afspejler den tanke, at Gud er fuldtids beskæftiget med genoprettelse. Verden er fuld af ulykker, men der er ingen syndflod uden ark (og tilmed bagefter et løfte om, at det ikke skal ske igen), intet eksil uden hjemkomst, (næsten) ingen klagesalme uden en antydning af håb og bønnehørelse – og ikke noget syndefald uden inkarnation. Det er på sin vis den tematiske sammenhæng mellem GT og NT, og i NTs apokalyptiske univers kan man tilføje: Ikke nogen dommedag uden nåde: At 'dømme' betyder som bekendt på GT's sprog 'at indføre retfærdighed for alle'.

I hele den bibelske fortælling følges de to temaer ad, at Gud gør den egentlige, uundværlige indsats, men at det umiddelbart synlige er den smule, vi selv kan gøre: Hvis Noa ikke havde bygget arken, hvis Moses havde slået sig ned som fårehyrde i Midjan, eller hvis apostlene var blevet hjemme pinedag – så havde fortællingen om Guds indgriben ikke foreligget. Som man siger blandt folk, der har været i skudlinjen: Stol på Gud OG hold krudtet tørt.

Bibeltekster:

- Syndflodens afslutning: 1 Mos 9,8-16

(Det teologisk betydningsfulde i fortællingen om Noa er jo ikke det farverige sceneri med en flydende zoologisk have, men afslutningen: Gud giver et løfte til mennesker OG DYR om, at verden ikke igen skal gå under).

Hvad skal der til for at være kristen?

At du gerne vil være det. Gud har ikke nogen betingelser.

Teologisk baggrund:

"Tro og dåb" er naturligvis de teologisk sikre svar. Og ingen skal gå til præst uden at høre, at tro og dåb er vejen. Men der sidder ofte udøbte til konfirmationsforberedelse, og de kan jo bl.a. være der pga. den samme uafklarede begyndelse-til-tro, som den etiopiske hofmand lagde for dagen i Apostlenes Gerninger kap. 8. At han blev døbt, var det sidste og ikke det første, vi hørte om ham. Og vigtigere endnu er det at præcisere for konfirmanderne, at "tro" ikke er en bestemt grad af urokkelig overbevisning om læresætningers sandhed, men et ønske om at høre til hos Gud. Med andre ord: At stille spørgsmålet vil i mange tilfælde i sig selv være et klokkeklart udtryk for tro!

Lignelserne om fåret og mønten er valgt som bibeltekst ud fra den betragtning, at den del af fortællingen om Jesus, der består i hans undervisning/forkyndelse, kan opsummeres i, at vejen til Gud ikke alene er pivåben, men at han ligefrem går ud og leder efter os.

Bibeltekster:

Det mistede får og den tabte mønt: Lukas 15,1-10

9 Hvad skal jeg gøre, når jeg sårer en anden?

Gå tilbage til den, du har såret. Vi har brug for hinanden. Både den, som sårede en anden, og den som blev såret.

Teologisk baggrund:

Forsoning er en dobbeltsidet størrelse i Bibelen. Kristus forsonede os med Faderen ved sin død og opstandelse, hvordan det så end kan gøres begribeligt for os selv. Men ikke bare lægger fx fortællingen om den gældbunde tjener op til, at vores forsoning med Gud skal medføre forsonlighed over for næsten (hvis vi tager Fadevor bogstaveligt, er vores forsoning med næsten ligefrem en betingelse). Men måske vigtigere: Vi forstår vel nemmest, hvad forsoning er, når vi oplever den på egen krop. Altså er forsoning med næsten den bedste undervisning i teologi. (Som sidegevinst slipper man så for den ubeskrivelige anstrengelse, det er at bære nag).

Bibeltekster:

Den gældbundne tjener: Matthæus 18,21-35

Hvad skal jeg stille op med ting, der gør ondt?

Huske, at du ikke er alene. Historien om Jesus handler om, at han allerede har været dér, hvor det gør mest ondt.

Teologisk baggrund:

Den side af kristologien, der handler om, at Kristus på vores vegne bekæmper og overvinder alle ødelæggende kræfter ('den klassiske forsoningslære' iflg. nogle lærebøger), er muligvis den sværeste at forklare og begrebsliggøre, men måske har den til gengæld umiddelbar følelsesmæssig appel: Kristus tilgiver synder, ja, men det er nok lidt op og ned, hvor ofte konfirmander (og andre mennesker) af sig selv føler synden som det primære problem. Men at sorg, ensomhed, svigt, sygdom og død kan ramme én selv eller ens slægtninge, skal man være både heldig og overdrevent optimistisk for ikke at have liggende i bevidstheden.

Den klassiske dogmatik siger i et mytologi-agtigt sprog, at Kristus steg sejrrig op af dødsriget efter at have lammetævet Død og Djævel (men død og ondskab findes dog stadig). En nutidig applikation, som i dette katekismusspørgsmål, kan fokusere på solidariteten i, at Kristus altid er hos os i lidelsen. Den ene formulering skal ikke udelukke den anden. Guds Rige er (jf. næste spørgsmål) både en eskatologisk sag OG ifølge Jesus en nærværende virkelighed, hver gang noget går godt.

Bibeltekster:

Om Guds rige: Lukas 17,20-21 – og Lukas 11,14-20

(Tekster om dæmonuddrivelse er svære – men måske er de sværere for os end for konfirmanderne?)

11 Hvor hører jeg til?

Sammen med andre. Gud har anbragt os sammen med andre. (Selv om man også har brug for at være alene).

Teologisk baggrund:

En eller anden flabet tysk teolog sagde engang, "Alene kan man ikke frelses. Ja, alene vil jeg slet ikke frelses". Det er selvfølgelig sat lidt på spidsen, og det er i høj grad nogle konfirmanders virkelighed at føle sig alene. Og det er næppe en tilstrækkelig løsning at sige "selv om vi er alene, er vi sammen med Gud" – uanset at det er sandt.

Emnet er følsomt, for hverken de ensomme eller de introverte skal have det ud af undervisningen, at "jeg er forkert". Men hele den tredje trosartikel handler jo sådan set om fællesskab, fordi Helligånden er kirkedannende, og pinsen er et fællesskabs begyndelse.

Pointen er vel netop, at det for alvor gode fællesskab kan rumme alle slagser. Kirken burde være sådan et fællesskab. Og Guds Rige ER sådan et fællesskab. Og som Jesus påpegede, ER Guds Rige kommet til os, hver gang vi oplever, at det onde og ødelæggende forsvinder.

Bibelttekster:

Pinsen: Apostlenes Gerninger 2,1-8 og evt. v. 42-47

12 Hvordan får vi mod til at leve?

Husk, at der er brug for dig. Det du gør, tæller. Men alt afhænger ikke af dig.

Teologisk baggrund:

Lige så fundamentalt som det lutherske på-én-gang-retfærdig-og-synder er formodentlig det mere almene, at et menneske på én gang er uendeligt vigtigt og værdifuldt – og samtidig kun er én af ca. otte nulevende milliarder. Hvis man ikke fastholder begge dele, taber man hovedet. At ikke alt afhænger af mig, er evangelium for den, som føler sig tynget af ansvar, men den rene gift for den, som føler sig overflødig. Mod til liv er mod til at være et begrænset menneske.

Der er en jødisk anekdote om Rabbi Bunam, som gik rundt med to små sten i hver sin lomme: På stenen i den venstre lomme stod der "Jeg er kun støv og aske", og på den i højre lomme "For min skyld blev verden skabt". Han fastholdt, at begge dele var sandt, og at man blot skal stikke hånden i den rigtige lomme, efter behov.

Bibeltekster:

Missionsbefalingen: Matthæus 28,16-20

13 Hvorfor skal jeg tro på noget? Hvad har kristendom med mit liv at gøre?

Enhver har en holdning til sit liv. Den kristne holdning er, at vi har fået livet af Gud, og vi skal bruge det til gavn for andre og til glæde for os selv.

Teologisk baggrund:

Det er måske i sig selv teologisk tyndbenet at sige, at kristendom er en 'holdning' (– selv om det er en hel del bedre, end at kristendom er overbevisning om bestemte historiske påstandes sandhedsværdi). Det centrale er gaven: En gave gives af nogen, og troen er relation mere end noget andet. Hvis jeg véd, at mit liv er en gave, véd jeg også, at der er en anden end mig, som jeg står over for, og som jeg modtager gaven fra. Det gør en forskel, som teologiske læresætninger ikke nødvendigvis gør. Jeg er sammen med nogen, også når jeg er alene.

Bibeltekster:

Vejen, sandheden og livet: Johannes 14,1-17

Hvad får jeg ud af at gå i kirke?

At være et sted, hvor man ingenting skal præstere, men bare være. Det giver kræfter til at gå ud og leve bagefter.

Teologisk baggrund:

Som alle andre forsimplinger kalder sætningen selvfølgelig på nuancer: Man SKAL ikke synge med og rejse sig op de rigtige steder, men oplevelsen af gudstjenesten som rum for væren får måske mere krop, hvis man faktisk deltager. Og man SKAL heller ikke gå ud og gøre noget bestemt bagefter, men prædikenen sigter faktisk på at udruste én til den efterfølgende dagligdag.

At gudstjenesten er et fællesskab, er formodentlig mindre synligt og mærkbart for den gennemsnitlige konfirmand, end at gudstjenesten er en meditationsform. Og så længe man ikke forstyrrer de andre, MÅ man jo vitterligt forholde sig præcist lige så passivt eller aktivt, som man vil. Gudstjenesten har det til fælles med verden, at den er der til fri afbenyttelse; vi kan bidrage, men den er der, selv om den enkelte ikke bidrager noget særligt.

Bibeltekster:

Salme 23

(Salmen handler selvfølgelig ikke om gudstjeneste, men den handler i høj grad om det kraftfulde i ikke at skulle præstere noget).

15 Hvad skal vi mennesker med hinanden?

Give hinanden den omsorg, som Gud har til os.

Teologisk baggrund:

I forlængelse af spørgsmål 7 må et kristeligt sammenhængende udsagn også her være et rungende "både-og": Vi er her for hinandens skyld. Og vi skylder at tage det ansvar på os. Men at vi overhovedet kan, og at der er omsorg at give, er en gave fra skaberen, som vi ikke har gjort noget for at bringe til veje. Og at vi gør det (når vi gør det), bringer os ikke tættere på Gud. For vi kan ikke komme tættere, end vi er i forvejen. Spørgsmålet er sådan set blot en opsummering af Luthers "Et kristent menneskes frihed": Vi skylder næsten alt, men er fuldstændig frie for at skulle optjene points.

Hvis man vil, giver teksten om samaritaneren anledning til at fremhæve, at det fællesskab man som kristen indgår i, ikke kun er et 'indadrettet' fællesskab med de andre af samme slags, men også et udadrettet fællesskab, der går over grænser mellem etniciteter og religioner. Men man kan også nøjes med at påpege, at de to ikke kendte hinanden, men blev hinandens næste, fordi de stødte på hinanden.

Bibeltekster:

Den barmhjertige samaritaner: Lukas 10,25-37

Hvad betyder de valg, jeg træffer?

Alt hvad vi gør, betyder noget. Men det betyder ikke alting. Vi kan tit starte forfra.

Teologisk baggrund:

Glossen "omvendelse" har haft ret dårlig presse i store dele af kirkelivet i mange år, og misforstås tilmed ofte som et andet ord for konversion fra en religion til en anden. Men det bibelske begreb betyder jo helt ligefremt "at vende om og gå tilbage", som enhver, der har valgt den forkerte afkørsel, bør gøre, fordi det er måden at komme på ret spor. Ifølge Luther skal det som bekendt ske dagligt. Det lutherske råd i anden sammenhæng om at "synde tappert" er til tider blevet vulgariseret som en fiks måde at fralægge sig ansvar på punkter, hvor man ikke gider, men reelt var Luthers mening i sammenhængen jo nok "Omvend dig tappert!" Det er altid fristende, når vi ødelægger noget for os selv og andre, at konkludere, at så kan det være det samme. Det kan det ikke. Man kan altid starte forfra.

Bibeltekster:

Den fortabte søn: Lukas 15,11-32

17 Tror folk i andre religioner på den samme Gud?

Vi tror, der er én Gud. Så hvis der er noget godt eller sandt i andre religioner, må det komme fra ham.

Teologisk baggrund:

Svaret er uldent, fordi spørgsmålet i sig selv er uldent. Men det stilles hyppigt og fortjener et svar.

Når spørgsmålet er problematisk, er det jo, fordi det er uklart. Nogle af os føler en refleks-agtig pligt til at svare "nej", fordi vi føler, at et ja vil betyde "alting er lige sandt" eller "der findes ingen sandhed". Andre vil gerne svare "ja" for dermed at signalere, at Gud naturligvis ikke gør vejen til ham sværere, blot fordi man er født ind i en anden kultur end den, som er dominerende i nogle af verdens lande. Det er altså udsigtsløst at svare "ja eller "nej" uden at tage en grundig samtale om både spørgsmålet og svaret. Det må på den ene side stå fast, at alting ikke er lige fedt – og på den anden side, at det er Gud, og ikke vores religion, der frelser. At fastholde det sidste betyder ikke, at man fraråder folk at blive kristne, eller at man undlader mission – men det er et teologisk sundt grundlag for mission.

Bibeltekster:

- Den romerske officer: Matt 8,5-13. Manden er romer (= hedning), og vi får intet at vide om, at han formelt skifter religion eller forlader alt og følger Jesus. Han vender sig bare til Jesus, fordi han fornemmer, at dér er hjælp at få.
- Historien om den aramæiske hærfører Na'aman: 2 Kongebog kap. 5,1-19. (Lang fortælling – kan evt. genfortælles i kortere form)

Hvis Gud kan nå os, mens vi er levende, kan han også nå os bagefter. Præcis hvordan han tager sig af os, véd vi ikke.

Teologisk baggrund:

Ligesom med skabelsestanken gælder det sandsynligvis også det kristne håb, at mange konfirmander kun alt for godt kender det i vittighedstegningernes form, og forudsætter, at valget står mellem en lidt latterlig forestilling – og tanken om intetheden. Ligesom med skabelsen må det være en kateketisk opgave at fastholde, at der ikke kan svares éntydigt og bogstaveligt på et "hvordan", da både Bibelen og traditionen udtrykker sig i udpræget mangfoldige sprog billeder – men at der godt kan svares på, om døden er en grænse for Gud, som den er det for os. I det meste af Det Gamle Testamente blev det forudsat, at døden faktisk er afslutningen, men allerede før Kristus er der en salmist, som vover det ubegribeligt provokerende og grænsesprængende udsagn, at ikke engang den, der lægger sig i Dødsriget, er Gud afskåret fra at omfatte med sin kærlighed (Sl 139,8). Og hele fortællingen om, at Gud i Kristus dør, har som pointe at fastslå, at af Gud og døden er Gud den stærkeste. Hvordan det så end kan forstås.

Bibeltekster:

- Kristus og alles opstandelse. Gud skal være alt i alle: 1 Korintherbrev 15,20-28

(Det er selvfølgelig en sindssygt svær tekst, der sikkert ikke skal læses sætning for sætning – og slet ikke laves eksegese på. Man kan også blot bruge påskeberetningen fra et af de fire evangelier. Men Paulus siger udtrykkeligt, hvad evangelierne blot forudsætter: Det angår os alle!)

- Man kan evt. supplere med Rom 8,37-38, som ikke bruger tilsyneladende 'bogstavelige' kategorier som opstandelse, men fokuserer på, at døden begribeligvis ikke er en større hindring for Gud end andre nederdrægtigheder: "For jeg er vis på, at hverken død eller liv eller engle eller magter eller noget nuværende eller noget kommende eller kræfter eller noget i det høje eller i det dybe eller nogen anden skabning kan skille os fra Guds kærlighed i Kristus Jesus, vor Herre."

KONFIRMANDCENTER
FOLKEKIRKENS UDDANNELSES- OG VIDENSCENTER

